

בית דין ירושלים

לדיני ממונות ולבירור יוחסין

תובע את גיסו וגיסתו שמסייעים לאחותם-אשתו לעגן אותו
ובקשה ליתן עליהם צו עיכוב יציאה מהארץ

תיק ממונות מס' 2498-עח

נושא הדיון

א' מבקש לגרש את אשתו (הנמצאת בארה"ב) כבר כמה שנים, אך אשתו מעכבת את הגט באמצעות תביעות שונות שתובעת אותו בערכאות בארה"ב. מכתבי רבנים מהארץ ומחול"ל לא שכנעו אותה להסיר את התביעות בערכאות, ולסענת א', אשמים בכך אחותה של האשה ובעלה (הגרים בארה"ב) שהיא פועלת לפי הדרכתם והם עומדים לעזרתה בסיוע כספי רב. א' מבקש להזמין לדיון את האחות ובעלה העומדים לבקר בארץ לכבוד החגים, ואף לאסור עליהם לצאת מן הארץ עד ליעמדו לדיון תורה, וכל זאת כדי לאסור עליהם לתמוך באחותם כדי לעגן אותו.

החלטה

התביעה להזמין לדיון את האחות ובעלה של א', מתקבלת.

נימוקים

עיי פס"ד ירושלים כרך יב עמ' רלט שגם אם נכונה טענתו של הצעל שאחות האשה ובעלה מונעים מאחותם-אשתו מלקבל את הגט, ומשום כך נגרס לצעל נזק גדול של עגינות, גם אז לא היה זה בגדר מזיק או גרמי, ואינו עדיף מהשוכר עדי שקר שאמר ר' יהושע בגמ' צ"ק נה ב שפטור מדיני אדם וחייב צדיני שמים, וביאר הרמב"ן צדינא דגרמי (אותו מו בהולאת יעקובזון) דלאו איהו מזיק ולא גרס היזק אלא אינהו גרמי, ולא צידו הוא דאי בעו לא מסהדי כלל. וכ"כ בתה"ד שו"ת סי' שז: דלא מתוייב משום דינא דגרמי אלא כשהוא עלמו עושה היזק לממון חבירו, אבל צני"ד שמעון לא היזק כלום ממון של ראובן וגם הוא לא צטלו ממלאכתו אלא ע"י גרמות נסתלק ע"י אחרים, וכה"ג הוי גרמא צנוקים וכו'. ע"כ. אמנם יש לומר שהגיס המדובר הוא סמכותי בגלל עושר הרב, והאחות היא כמו אנוסה לשמוע צקולו,

וכאילו קפץ לה את ידה שלא תקבל את גיטה, ודומה למה שכתב הרמב"ן בדינא דגרמי (שם אות מט) עפ"י הירושלמי שבועות פ"ז ה"ו, דמאן דלייר פומהון דסהדי דלא יסהדון, כגון שראה עדים מגלגלין ובאין להעיד עדות לפלוני והרזיקנהו באינדורנא וגרס לו להפסיד, י"ל שהוא חייב למאן דדאין דינא דגרמי, שהוא דומה לשורף שטרותיו של חבירו (וציאר ב"רשימות שיעוריס" ב"ק עמ' תרטז שכשמונע העדים מלצוא ומלהעיד עובר על איסור ממון, ולפיכך חל דינא דגרמי ומחייבו לשלם כמזיק והוי רשע דחמס), וי"ל שהוא פטור דמי יימר דמסהדי דילמא הדרי בהו ולא ברי היזקא, עיי"ש. וה"ה בנידון דידן תלוי הדבר בשני התירוטים ברמב"ן אם דינו כגרמי או לא.

אלא שמ"מ מכאן ולהבא זכותו של הניזק לתבוע שלא יזיקנו אף לא ע"י גרמא, אך על מה שעבר אין בי"ד דניס דיני גרמא.